ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1953

Vyhlásené: 30.05.1953 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

42.

Vládne nariadenie

zo dňa 30. mája 1953

o opatreniach v odbore miezd, dôchodkov a niektorých sociálnych dávok v súvislosti so zrušením lístkového systému zásobovania.

Úspechy pracujúceho ľudu pri budovaní socializmu v našej vlasti umožnily zrušiť viazaný trh. Aby boly vytvorené priaznivé podmienky v odbore miezd, dôchodkov a niektorých sociálnych dávok na uľahčenie prechodu z viazaného trhu na voľný trh, vláda Československej republiky nariaďuje so súhlasom prezidenta republiky podľa § 42 ods. 1 zákona č. 241/1948 Sb., o prvom päťročnom hospodárskom pláne rozvoja Československej republiky (zákon o päťročnom pláne):

Časť I.

Opatrenia v odbore miezd.

§ 1.
Zvýšenie základných tarifných sadzieb.

(1) Platné základné tarifné sadzby (časové i úkolové tarify) sa zvyšujú takto:

a) baníkom pracujúcim pod zemou a robotníkom im na roveň postaveným o sumu ..... 0,70 Kčs za hodinu;

b) robotníkom pracujúcim v povrchových zariadeniach priamo súvisiacich s baňou o sumu ..... 0,50 Kčs za hodinu;

c) robotníkom pracujúcim v hutných prevodzovniach, na ktoré sa vzťahuje usnesenie vlády zo dňa 13. novembra 1951, o opatreniach na zvýšenie výroby hutného priemyslu, o sumu ..... 0,60 Kčs za hodinu;

d) robotníkom pracujúcim v horúcich prevodzovniach alebo v prevodzovniach im na roveň postavených o sumu ..... 0,44 Kčs za hodinu.

Okruh robotníkov, na ktorých sa vzťahujú ustanovenia pod písmenami a), b), a d), vymedzí kompetentný ústredný úrad so súhlasom Štátnej mzdovej komisie.

(2) Robotníkom, na ktorých sa nevzťahuje ustanovenie odseku 1, sa zvyšuje základná časová tarifa o sumu ..... 0,34 Kčs za hodinu.

Ak je základná časová tarifa určená za smenu alebo týždeň, určí nové základné časové tarify kompetentný ústredný úrad so súhlasom Štátnej mzdovej komisie podľa počtu pracovných hodín.

Úkolová tarifa sa určuje takto:

a) ak pracuje v odhadovom úkole, ktorý sa rovnal základnej časovej tarife zvýšenej o 10%, rovná sa úkolová tarifa novej základnej časovej tarife zvýšenej o 9%;

b) ak pracujú v meranom úkole, ktorý sa rovnal základnej časovej tarife zvýšenej o 20%, rovná sa úkolová tarifa novej základnej časovej tarife zvýšenej o 18%.

Ostatné úkolové tarify určí kompetentný ústredný úrad so súhlasom Štátnej mzdovej komisie.

Úkolové tarify sa zaokruhľujú na haliere, a to ak je zvyšok aspoň 5 desatín haliera, smerom nadol, ak je viac než 5 desatín haliera, smerom nahor.

§ 2.
Zvýšenie mesačných miezd (platov).

Základné mesačné mzdy (platy) zamestnancov, na ktorých sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 244/1948 Sb., o štátnej mzdovej politike, včítane štátnych zamestnancov, ktorých platové pomery sú upravené podľa zákona č. 66/1950 Sb., o pracovných a platových pomeroch štátnych zamestnancov, a zákonom č. 67/1950 Sb., o pracovných a platových pomeroch sudcov z povolania, prokurátorov a sudcovských čakateľov, ako i duchovných cirkví a náboženských spoločností, ktorých požitky sú upravené podľa zákona č. 218/1949 Sb., o hospodárskom zabezpečení cirkví a náboženských spoločností, sa zvyšujú takto:
od 1.001 do 1.200 Kčs o sumu ..... 40 Kčs mesačne.

§ 3.
Zvýšenie pracovných odmien domáckych robotníkov.

Prepočítacia hodinová mzda domáckych robotníkov sa zvyšuje o sumu 0,34 Kčs za hodinu. Ak nie je prepočítacia hodinová mzda určená a pracovná odmena je určená len podľa kusov alebo podľa iných merných jednotiek, určí pracovné odmeny kompetentný ústredný úrad so súhlasom Štátnej mzdovej komisie.

§ 4.
Zvýšenie ostatných pracovných odmien.

Pracovné odmeny neuvedené v §§ 1 až 3, najmä odmeny domovníkov, upraví kompetentný ústredný úrad so súhlasom Štátnej mzdovej komisie.

§ 5.
Vyhlásenie nových mzdových (platových) sadzieb.

Novo upravené mzdové (platové) sadzby vyhlási kompetentný ústredný úrad; ak ide o zamestnancov, ktorých mzdy sú upravované na základe zákona č. 244/1948 Sb., o štátnej mzdovej politike, urobí tak po predchádzajúcom schválení Štátnou mzdovou komisiou.

Časť II.
Opatrenia v odbore dôchodkov z národného poistenia.

§ 6.
Zvýšenie starobných a invalidných dôchodkov.

Starobné a invalidné dôchodky sa zvyšujú takto:
do 200 Kčs o sumu .... 70 Kčs,
od 201 Kčs do 240 Kčs o sumu .... 64 Kčs,
od 241 Kčs do 280 Kčs o sumu .... 58 Kčs,
od 281 Kčs do 320 Kčs o sumu .... 50 Kčs,
od 321 Kčs do 400 Kčs o sumu .... 40 Kčs,
od 401 Kčs do 500 Kčs o sumu .... 30 Kčs,
od 501 Kčs do 600 Kčs o sumu .... 20 Kčs mesačne.

§ 7.
Zvýšenie vdovských dôchodkov a dôchodkov družiek.

Vdovské dôchodky a dôchodky družiek sa zvyšujú takto:
do 200 Kčs o sumu .... 50 Kčs,
od 201 Kčs do 240 Kčs o sumu .... 40 Kčs,
od 241 Kčs do 280 Kčs o sumu .... 30 Kčs,
od 281 Kčs do 360 Kčs o sumu .... 20 Kčs mesačne.

§ 8.
Zvýšenie výchovného.

(1) Výchovné na deti k dôchodkom starobným a invalidným je mesačne:
na 1 dieťa ..... 70 Kčs,
na 2 deti ..... 170 Kčs,
na 3 deti ..... 310 Kčs a
zvyšuje sa o 160 Kčs mesačne na každé ďalšie dieťa (§ 67 ods. 2 až 5 zákona o národnom poistení), o ktoré sa dôchodca stará.

(2) Výchovné na deti k dôchodkom vdovským a k dôchodkom družiek je mesačne:
na 1 dieťa ..... 120 Kčs,
na 2 deti ..... 260 Kčs,
na 3 deti ..... 420 Kčs a
zvyšuje sa o 160 Kčs mesačne na každé ďalšie dieťa (§ 67 ods. 2 až 5 zákona o národnom poistení), o ktoré sa dôchodkyňa stará.

§ 9.
Zvýšenie sirotských dôchodkov.

(1) Sirotské dôchodky úplných sirôt s výnimkou sociálnych dôchodkov sirôt (§ 10) sa zvyšujú takto:
ak je dôchodok mesačne
do 120 Kčs o sumu .... 60 Kčs,
od 121 Kčs do 160 Kčs o sumu .... 40 Kčs,
od 161 Kčs do 200 Kčs o sumu .... 20 Kčs mesačne.
Sirotský dôchodok po zvýšení nesmie byť menší než 120 Kčs mesačne.

(2) Sirotské dôchodky polosirôt sa zvyšujú na úroveň výchovného priznávaného k dôchodkom vdovským a k dôchodkom družiek (§ 8 ods. 2).

§ 10.
Zvýšenie sociálnych dôchodkov.

(1) Sociálne dôchodky sa zvyšujú, a to ak je dôchodok mesačne:
140 Kčs o sumu ..... 50 Kčs,
210 Kčs o sumu ..... 75 Kčs mesačne.
Sociálne dôchodky sirôt sa zvyšujú o sumu 50 Kčs mesačne.

(2) Ak nie je sociálny dôchodok priznaný v plnej výške, pretože dôchodca má iný pravidelný príjem (§ 89 ods. 6 zákona o národnom poistení), zvýšenie podľa odseku 1 sa pomerne kráti. Podrobnosti určí predseda Štátnej komisie dôchodkového zabezpečenia.

§ 11.
Krátenie dôchodku pri zárobkovom príjme.

Úhrnná suma dôchodku a zárobku rozhodná pre krátenie dôchodku podľa § 3 vládneho nariadenia č. 49/1951 Sb., ktorým sa upravujú niektoré nároky pracujúcich dôchodcov národného poistenia, sa zvyšuje z doterajšej sumy 9.600 Kčs na 10.800 Kčs ročne.

§ 12.
Spoločné ustanovenia o zvýšení dôchodkov.

(1) Zvýšenie podľa §§ 6 až 10 sa nevzťahuje na dôchodky priznávané podľa zákona č. 164/1946 Sb., o starostlivosti o vojenských a vojnových poškodencov a obete vojny a fašistickej perzekúcie, na dôchodky manželiek a na úrazové dôchodky.

(2) Ak poberá tá istá osoba niekoľko dôchodkov z dôchodkového zabezpečenia, včítane dôchodku z penzijného nadlepšenia, považuje sa úhrn vyplácaných dôchodkov za jeden dôchodok. Nárok na zvýšenie sa posudzuje podľa ustanovenia platného pre ten druh vyplácaného dôchodku, pre ktorý platí ustanovenie o zvýšení pre dôchodcu výhodnejšie.

(3) Ak dôjde k súbehu dôchodkov po dni začiatku účinnosti tohto nariadenia, neprihliada sa pri výpočte krátenia podľa § 92 ods. 1 a 2 zákona o národnom poistení na zvýšenie jednotlivých dôchodkov podľa tohto nariadenia. Ustanovenie odseku 2 platí obdobne.

(4) Odvodené dôchodky sa vypočítavajú zo starobného alebo invalidného dôchodku nezvýšeného podľa tohto nariadenia.

(5) Pri zvýšení dôchodkov podľa tohto nariadenia sa do výšky dôchodku nezapočítava výchovné a zvýšenie pre bezvládnosť.

(6) K dôchodkom vyplácaným do cudziny zvýšenie podľa tohto nariadenia nenáleží.

Časť III.
Opatrenia v odbore rodinných prídavkov.

§ 13.
Zvýšenie rodinných prídavkov.

(1) Výška rodinných prídavkov určená v § 4 ods. 1 zákona č. 90/1949 Sb., o rodinných prídavkoch, v znení zákona č. 242/1949 Sb., ktorým sa upravujú niektoré sociálne dávky, sa od 1. júna 1953 zvyšuje a je mesačne:

na 1 dieťa ..... 70 Kčs,
na 2 deti ..... 170 Kčs,
na 3 deti ..... 310 Kčs,
na 4 deti ..... 470 Kčs,
na 5 detí ..... 630 Kčs a
zvyšuje sa o 160 Kčs mesačne na každé ďalšie nezaopatrené dieťa.

(2) V rodinnom prídavku (prídavku na deti) zvýšenom podľa odseku 1 sú zahrnuté príplatok k prídavku na deti a príplatky obdobnej povahy vyplácané zamestnancom zamestnávateľom na deti a iných rodinných príslušníkov.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa nevzťahujú na zamestnancov, ktorí sú držiteľmi pôdy nad 0,5 ha (v pastvinárskych oblastiach nad 2 ha), alebo ktorí ako rodinní príslušníci žijú v spoločnej

domácnosti s takými držiteľmi pôdy; pre určenie výšky rodinných prídavkov (prídavkov na deti), platia pre nich i naďalej doterajšie predpisy.

§ 14.

Rodinné prídavky sa vyplácajú mesačne. Rodinné prídavky za mesiac apríl a máj sú sročné v júni 1953.

Časť IV.
Záverečné ustanovenia.

§ 15.

Predpisy, ktoré sú v rozpore s týmto nariadením, sa zrušujú.

§ 16.

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom 1. júna 1953; vykonajú ho všetci členovia vlády.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.

Dr. Dolanský v. r.

arm. gen. Bacílek v. r.

arm. gen. Dr. Čepička v. r.

Kopecký v. r.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Uher v. r.

Beran v. r.

Barák v. r.

David v. r.

Dvořák v. r.

Ďuriš v. r.

Harus v. r.

Dr. Havelka v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Jonáš v. r.

Kabeš v. r.

Krajčír v. r.

Krosnář v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Málek v. r.

Maurer v. r.

Nepomucký v. r.

Dr. Neuman v. r.

Nosek v. r.

Plojhar v. r.

Pokorný v. r.

Poláček v. r.

A. Pospíšil v. r.

J. Pospíšil v. r.

Ing. Púčik v. r.

Dr. Rais v. r.

Reitmajer v. r.

Smida v. r.

Sýkora v. r.

Ing. Šimůnek v. r.

Dr. Šlechta v. r.

Šrámek v. r.

Štoll v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.